
Závěrečné práce letos kvůli plagiátorství prověří dvě pětiny vysokých škol

Závěrečné práce letos kvůli plagiátorství prověří dvě pětiny vysokých škol

3. května 2010 17:10

PRAHA - Na většině vysokých škol se v těchto dnech odevzdávají bakalářské a diplomové práce, zhruba dvě pětiny z nich je přitom prověří protiplagiátorským systémem. Systém vyvinutý na brněnské Masarykově univerzitě porovnává texty všech kvalifikačních prací, které do něj byly vloženy, odhalí i jediný shodný odstavec. Systém využije 29 veřejných i soukromých vysokých škol. Akademici se ale shodují, že nejdůležitější při odhalování plagiátů je zkušený pedagog.

Brněnskou databázi využívá třeba Jihočeská univerzita v Českých Budějovicích, a to na všechny bakalářské, diplomové a doktorské práce.

Koncem roku se do systému plně zapojí i Karlova univerzita, kde se zatím prověřují pouze seminární práce.

"Ta (databáze) samozřejmě nemůže nikdy odhalit opsaný překlad textu ze zahraničního časopisu. To může jen mozek sečtělého učitele, který si něco pamatuje," upozornil ale prorektor univerzity Zdeněk Brandl.

Stejný postoj zastává i Západočeská univerzita v Plzni, kde žádný systém proti plagiátorství nemají. Podle prorektora Jana Horejce se prý na jejich škole každá práce během zpracování dvakrát až pětkrát obhazuje před odborníky na daný obor a tato expertní skupina se nedá tak snadno oklamat.

Systém už několik plagiátorů odhalil

Právě na Právnické fakultě Západočeské univerzity přitom loni došlo k největší plagiátorské aféře za posledních dvacet let, z opisování byli kromě studentů obviněni i vyučující a vedení fakulty.

Na samotné Masarykově univerzitě, kde protiplagiátorský systém THESES vznikl, už databáze v posledních dvou letech odhalila přes dvacet plagiátorů. Někteří z nich byli poté podmíněčně vyloučeni, jiní dostali jen napomenutí s tím, že práci musejí přepracovat. Mluvčí univerzity Tereza Fojtová sdělila, že systém dále vylepšují, do budoucna by mohl porovnávat kvalifikační práce i s texty na internetu.

"Závěrečné práce v technických oborech mají jiný charakter, než je tomu v humanitních oborech, nejsou založeny pouze na textových výstupech. Ve většině z nich se navíc využívají výpočty," upozornila ale Andrea Vondráková z pražského ČVUT s tím, že podobné textově srovnávací systémy nejsou příliš využitelné pro technické fakulty.

Závěrečné práce na internetu

Opisování však lze odhalit také v obhájených pracích, školy je totiž zveřejňují. Na většině škol je možné nahlédnout do závěrečných prací jen prezenčně v knihovně, třeba Vysoká škola báňská-Technická univerzita nabízí 2876 kvalifikačních prací pro interní uživatele také elektronicky.

Masarykova univerzita pak dokonce od roku 2006 zveřejňuje všechny závěrečné práce studentů na svém webu, starší práce se postupně digitalizují. Od září se budou na internetu zveřejňovat i práce obhájené na Karlově univerzitě.

V akademickém prostředí je běžné, že akademici navazují na myšlenky jiného výzkumníka a rozvíjejí je. Za plagiát je proto označena jen taková práce, kde není citace z jiného díla náležitě označena. Použití cizích myšlenek je přípustné pouze tehdy, pokud pisatel u konkrétních pasáží přizná původního autora i zdroj. V Česku je 26 veřejných a 45 soukromých vysokých škol.